

A bérlet karácsonyig szól

Árnyékban a Napos úti iskola

Mielőtt elindultam a Napos Úti Általános Iskolába, előkotortam egy szegedi térképet, hogy ha mást nem is, annyit tudjak, hogy hova is megyek. Béketelep. Ezt kerestem először. És lám, nincs rajta a térképen. Mintha nem is ide tartozna, csak valami kitalált, álombeli hely lenne.

Pedig az álmokban nincs annyi gond, mint a Napos úti iskolában, ahol egyelőre nem tudják, hogyan tartsák meg az előírt három testnevelési órát. Mert három testnevelési órára mindenképpen szükség van, de több se ártana. A tornatermi kálváriáról bővebben *Masa Gézáni*tól, az iskola igazgatónőjétől tudtam meg.

Az előírás

Még az 1985-ös oktatási törvény lehetővé tette, ha szükséges, akkor bizonyos órákat megosztva, az osztályt két csoportra bontva tartanak. Így tanítják a Napos úton a technikat, a nyelveket és a testnevelést. Ez utóbbi óráit egy kis teremben, amolyan tornaszobában tartják, amely igen csekély mozgásteret biztosít. Az iskolában egy héten összesen 39 tornaóra lenne szükség, hogy eleget tegyenek a követelményeknek, ám helyszűke és az órárendi beosztás miatt csak 27 órát tarthatnak. A maradék tizenkettőt úgy oldották meg az utóbbi két évben, hogy

átjártak Újszegedre úszni.

Idő- és pénzigényes megoldás, azonban a tanárok azt tapasztalták, hogy az úszásórák elindítása után a gyerekek sokkal frissebbek, kiegyensúlyozottabbak, mint azelőtt. Így érthető is, hogy a továbbiakban is ragaszkodtak ezekhez az órákhoz, csak éppen az uszodák felújítása nem tette ezt lehetővé.

A testnevelési órák elhelyezésére az időközben megüresedett és felújított béketelepi pórtház is megoldásnak látszott, ahol egyébként csak egy kiskönyvtár működik. A felújítás után nem sokkal észrevették, hogy felpúposodott a par-

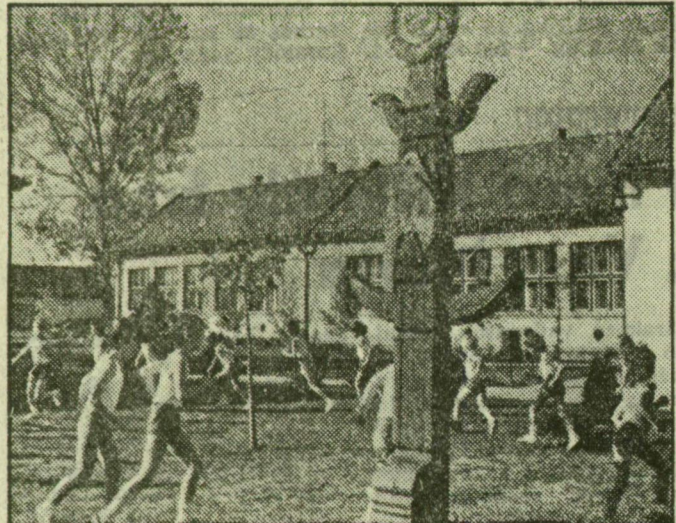
ketta abban a teremben, ahol a tornaórákat tartották volna. Ekkor kihívták a felújító céget, azok csákánnyal felverték a parkettát és úgy hagyták, romokban. A városi tanács intézményétől, a GESZ-től kölcsönkérték hát a termet, hogy majd talán ők, vagy az iskola maga, a szakmai keretéből, szóval valaki helyreállítja a terem parkettázatát. A GESZ segítő-készségéről biztosította az iskolát, ám

pénzzel nem tudott segíteni.

Eközben megállapították az energiateljesítményeket, mely szerint nyolcvan százalékot az iskola, húsz százalékot a könyvtár fizetne. A Gamesz-hoz elküldött szerződés aláírás nélkül érkezett vissza az iskolába, hivatkozva arra, hogy az év végéig már szétosztották az energiára szánt pénzt, ami így igaz. Újabb verzió szerint elképzelhetővé vált, hogy a Gamesz megcsináltatja a parkettát, és felülvizsgálja a 20–80 százalékos költségárnyat. De egyelőre az ötödik-hatodik osztályosoknak nincs órarend szerinti harmadik tornaórájuk. Az úgy áll.

Az iskola természetesen nem akar lemondani a harmadik testnevelési óráról, sőt, a napközben és a diáksportkörben növelik ezen órák számát. Azonban a kálváriák a legjobb szándék ellenére sem rózsásak. Ugyanis a terem csak karácsonyig bérelheti az iskola, és majd ott állnak a télvíz idején tornaterem nélkül. Hogyan fog megoldódni a Napos úti iskola teremgondja? Az igazgató optimista véleménye szerint csak a pedagógusok találékonysága, lelkesedése hozhat — ideiglenes megoldást.

P. SZ.

Sómogyi Károlyné felvétele

Indul a madarászsuli

A Madártani és Természetvédelmi Egyesület helyi csoportja ez évben is megszervezi a madarászsulit. A tanfolyamra általános iskolásokat várnak 8–14 éves korig. A kéthetenként egy órában tartott foglalkozásokon a madárismereten kívül növényekkel és más állatokkal is megismerkednek a résztvevők. A foglalkozásokat hétvégi kirándulások egészítik ki. Jelentkezni lehet október 24-én 17 órakor a Bartók Béla Művelődési Központban személyesen vagy levélben, a 6701. Pf.: 708. címen.

„Gyógyító orvosnak vallok magam”

Beszélgetés a gyermekkorház újonnan választott igazgatójával

— Mi készítet egy jó hírű egyetemi klinikán közel negyedszázada dolgozó, elismert és megbecsült orvost arra, hogy az egészségügyi kildástalannak tűnő anyagi helyzetében, morális válságában egy kórház élére pályázzon?

— Nem vágytam soha klinikavezetői, egyetemi tanári posztra, s annak ellenére, hogy végeztem tudományos munkát, kandidáltam is, elsősorban gyógyító orvosnak vallok magam, ezért érzem testhezállónak a kórházvezetői munkát. Bizonytalán mások is így látják, hiszen sokan biztattak, mondván:

ez a nekem való feladat.

A gyerekklinikán eltöltött 21 év — amelyből tízet az intenzív osztály vezetőjeként dolgoztam —, úgy gondolom, szakmailag olyan iskola volt, amelynek tudásanyaga elegendő a gyermekkorház vezetéséhez. El kell azonban mondanom, ha Pataki professzor — a kórház eddigi igazgatója — is pályázik, akkor fel sem merült volna bennem e lépés gondolata, mert szakmailag és emberileg nagyra becsülöm őt.

— Többektől hallottam, ön azért nyerte meg választói szimpátiáját, mert programja realis, megvalósítható, s mert hangsúlyozta: szakmai menedzser óhajt lenni.

— Mindent elkövetek azért, hogy akár pályázatok, akár alapítványok, adományok, ismeretségek útján pénzt tudjak szerezni a gyermekkorháznak, de én elsősorban orvosigazgatónak, szakmai vezetőnek pályáztam. Az én jogosítványom tehát nem pénzügyi tranzakciók megszervezésére, lebonyolítására szól, hanem az orvosi-szakmai irányításra. Ezt természetesen nem titkoltam el választási bemutatkozásomkor. Programomat is úgy alakítottam, hogy igazodjon az itt és most lehetőségeihez, a korlátokhoz. Kizárólag olyan terveket szőttem, amiket — egyelőre úgy tűnik — megvalósíthatok.

— Egy intenzív osztály kialakítása is realis terv a mai anyagi körülmények között?

— Az emberek úgy gondolják, hogy egy általános intenzív osztály felszerelése rengeteg pénzbe kerül. Számításaim szerint

Október 4-én, késő délután megnyugodva és örömmel hallottuk — a közlésre váró — telefonhírt: a szegedi gyermekkorház-rendelőintézet igazgatóválasztása — szemben az előző napi kórházi szavazással — mocskolódó, névtelen levelek, gáncsoskodás nélkül a legnagyobb rendben és tisztességgel zajlott le, és eredménnyel végződött. A választás első és egyetlen fordulójában — a három pályázó közül — 66 százalékos többséggel dr. Tekulics Pétert, a SZOTE 45 éves adjunktusát, a gyermekklinikai intenzív osztályának vezetőjét választották a gyermekkorház élére. Az új önkormányzat által — november 1-jével — kinevezendő igazgató főorvost programjáról, terveiről kérdeztük.

kétmillió forintból berendezhető.

Ez az összeg a feladat súlyához, értékéhez mérten elenyésző és józan ésszel könnyen belátható: egy városi gyermekkorházban legalább a minimális személyi és tárgyi feltételeket meg kell teremteni ahhoz, hogy egy klinikai halál állapotában vagy életveszélyben lévő kisgyereket, csecsemőt azonnal és szakszerűen elláthassanak. Gyermekkorház enélkül nem működhet, gyógyítók ennek hiányában nem érezhetik biztonságban magukat.

— Ráadásul némileg tehermentesítene az ország legrosszabb körülményei között levő gyermekklinikai intenzív osztályt.

— Természetesen ez is célom, hiszen Magyarországon nincs még egy olyan gyermek intenzív osztály, mint itt, a klinikán, ahol annyiféle és ily nagy számú életveszélybe került gyermeket fogadunk, sajnos, borzalmas körülmények között.

— Az ön másik szakterülete — az intenzív ellátás mellett — a kardiológia. Természetesnek gondolom, hogy szívvizsgálatok is lesznek ezentúl a gyermekkorházban.

— Amellett, hogy a szívügyem a szívgyógyászat, a szakterület „áttelepítésében” is a tehermentesítés szándéka vezérel. A klinikán, a kardiológiai szakrendelések nyolc órája alatt átlag 25–30 gyereket vizsgálunk meg, szemben a budapestiek hatos átlagával. Egy-egy szívbeteg csecsemőre a legjobb szándékunk ellenére is hét-nyolc percet fordíthatunk. A kórházban létesítendő kardiológiai szakambulancián elvégeznénk a kivizsgálások egy

részt, ezzel tehermentesítve a klinikát, s növelve az egy betegre fordítható vizsgálati időt.

— Úgy látom, vezérelve: a klinika tehermentesítése. Van-e még olyan szakterület, ahol segíteni szándékozik egykori munkahelyén?

— Én a 21 év alatt megtapasztaltam, mekkora teher nehezedik a gyermekklinikára. Ennek megosztása elsősorban

a kis betegek hasznára

válna, hiszen annak érdekében történe, hogy ide valóban csak azok a beteg gyerekek kerüljenek, akik speciális ellátást igényelnek, hiszen a klinikák a világon mindenütt erre hivatottak. Az intenzív osztály mellett segíteni szándékozik a sebészeten is. A kórházban — a meglevő ambuláns sebészet mellé — tervezek egy általános sebészeti is.

— Szerepel programjában — a mostanában egyre többet emlegetett — háziorvosi rendszer fokozatos bevezetésének terve is. Ennek első lépcsőfoka a körzeti és iskolaorvosok erőteljesebb bevonása a kórházi munkába.

— A gyermekkorház és a területi ellátása — azaz a körzeti orvosi és iskolahálózat — kissé eltávolodott egymástól. Meggyőződésem: a körzetben gyógyító gyermekorvosoknak és az iskolaorvosoknak tudniuk kell arról, mi történik a kórházban. Azt szeretném, ha azok a gyermekorvosok, akik beutalják a betegeket a kórházba, később, a kórházi gyógyítás ideje alatt is figyelemmel kísérnék sorsukat. Konzultálnának a kórháziakkal, javaslatokat tennének, hiszen a családi háttérrel, a gyerekek környezetét, személyisé-

a kórház-rendelőintézet orvosainak kölcsönös tapasztalatcseréje.

A kórházi orvosok a körzetben rendelnének néhány hónapig, a körzeti orvosok pedig bejárnának a kórház különböző szakambulanciáira, egy-egy szakterület jobb megismerése érdekében.

— Mindezek kötelező jelleggel?

— Senkit sem kötelezek. A lehetőséget szeretném megteremteni, s akit érdekel, él ezzel a lehetőséggel, amely a különféle szakterületen dolgozó orvosok egymás közötti viszonyát is befolyásolná. Közelebb kerülnének egymáshoz, megtapasztalnák a másik gyógyító munkáját, annak minden nehézségével és szépségével együtt. Úgy gondolom, csak hasznára válna a gyógyító közösségnek, s nem utolsósorban a betegeknek.

— A szülőket is szeretné bevonni a gyógyító munkába?

— A napi egy órára korlátozott, meghatározott időpontban lebonyolítandó beteglátogatási rendszert szeretném megszüntetni. Nyilván vannak olyan helyzetek, orvosi beavatkozások, amikor a szülők jelenléte nem kívánatos, de ilyenek minősül a kórházi tartózkodási idő öt százalékára. A korlátlan látogatási idő bevezetésével legfőképpen a lelki megárazkodtatás — a családtól való drasztikus és kényszerű elszakítás — súlya kisebbíthető, és a szülő, az édesanya gyermeke mellett lehetne, részesévé válhatna a gyógyításnak.

Kalocsai Katalin

Az októberi Tiszatáj

„Visszaadni a glóriabamartottság élményét úgy, hogy a halbúzt testessége, földhöztapadtsága, és ironiája lengje át — ez talán a legnehezebb-legnagyobb feladat lenne ma az írástudóknak” — olvasható a Tiszatáj októberi számában Leventel Júlia tételmondata, jelezve — feltételezhetően — a szerkesztők szándékait. Aki jórészt olyan írástudóknak adnak helyet ebben a hónapban a folyóirat hasábjain, kik itt és most ezzel a feladattal birkóznak. Versekben Nagy Gáspár, Utassy József, Fodor András, Gergely Ágnes, Csiki László, Kiss Dénes, Rézsa Endre, Bögözi-Kádár János, Sánta Gábor, Szöllősi Zoltán, prózában Marafók László, Kontra Ferenc és Koleczonay Katalin — változatos, sokszínű (ha nem is egyenletesen magas művészi színvonalú) alkotásokban.

Melyek közül kiemelkedik Sándor Iván esszéje arról, hogy „Melyik úton halad tovább a magyar demokrácia?” A Göncz Árpád írónak, a köztársaság elnökének „címet” eszmefuttatásában Sándor tömör, pontos elemzésben vázolja fel, mint csúszunk ki a világ figyelméből: hogyan kerülnek előtérbe a rendszerváltás győztesének táborában az egymás elleni ellentétek; s milyen változatai sejlenek fel — a Bibó István-i terminológiával fogalmazva — a „szabadságprogramokra való uralmi rátelepedés”-nek; illetve miként vezet mindez a legjobb szakemberek és legkiválóbb értelmiségiek visszahúzódásához vagy szereptelenséghez. Újabb váltoponthoz érkezést jelentve felsorakoztatja napjaink központi kérdéseit: figyelmeztet rá, tör-

télnelmünkben és szellemiségünkben „vannak súlyos hagyományai, és (közellen-távolság) képviselői annak, amit új politikai mentalitásnak, értékcentrikus kohézióknak gondolunk”; s megoldást sürget „a többség, az elesettek, a kiszolgáltatottak számára”. Olyat, amely megóvja őket a kortársaikban való újabb csatlósodástól.

Miben bőven volt része Nagy Gáspárnak (s véle A fiú naplója című versének közléséért a Tiszatáj szerkesztőinek 1986 nyaratól), mint azt Márkus Béla feltárja róla frott tanulmányában a Múlik a jövőnk című kötet kapcsán megismertette az olvasóval a költő „egyszerűs mélyes perét”.

Az írástudók felelősségével perlekedők közül a kritikusok

— Székér Endre, Széles Kálmán, Odorics Ferenc, Szerdahelyi Zoltán és Zsélyi Ferenc — e lapszámban a „legendás és kálváriás” Nagy Gáspár mellett még megítélik Márai Sándor, Mohás Livia, Krasznahorkai László, Horváth Tamás és Spiró György „perbeszédét”, egy-egy könyvüknek elemzésével.

A Művészet rovatban pedig Ablonczy László mondja el műhelytitkait „A tisztelet Szűzai menyegző”-ról, véleményét és annak idei szegedi szabadtéri bemutatójáról. Pócsi László pedig a szegedi gyökerű fametszőt, az „emberfaragó” Buday Györgyöt idézi meg, hogy a számunkra ma még rejtélyes életútjának végén búcsút vegyen tőle.

Szabó Magdolna